

Voorjaarsnota 2021

Afwijkingenrapportage

Inhoudsopgave

Inleiding	1
1. Beleidsmatige Afwijkingen	3
2. Financiële afwijkingen	5
2.1. Financieel overzicht per programma	5
2.2. Budgetverschuivingen	5
2.3. Toelichting op de afwijkingen per programma	6
2.4. Mutaties reserves	11
2.5. Maatregelen	11
2.6. Risico's	12
2.7. Kredietaanvragen	12
3. Bedrijfsvoering	14
4. Financiële positie	15

Inleiding

Voorwoord

Deze voorjaarsnota is de eerste tussentijdse rapportage over het begrotingsjaar 2021 van ons college. De voorjaarsnota is een rapportage over de (verwachte) afwijkingen in het huidige jaar.

Corona

Vorig jaar waren we bij het opstellen van de voorjaarsnota net overvallen door het coronavirus. Dit heeft voor iedereen grote consequenties gehad, ook voor de gemeente. In deze voorjaarsnota staan de crisismaatregelen die in de eerste maanden van 2021 zijn getroffen. We stellen voor deze maatregelen te dekken uit de reserve corona. Bij het vaststellen van de jaarstukken 2019 is de reserve corona voor € 600.000 gecreëerd. Voor de inzichtelijkheid stellen we voor alle middelen voor corona via deze reserve te laten lopen. We stellen bij de jaarstukken 2020 dan ook voor om de middelen voor corona die via de algemene uitkering van het Rijk zijn ontvangen en in 2020 niet volledig zijn uitgegeven toe te voegen aan deze reserve. Een voorstel voor te treffen crisis- en herstelmaatregelen voor het vervolg van 2021 en verder, wordt apart van de voorjaarsnota aan de raad voorgelegd.

Voor 2021 merken we dat de Corona-maatregelen ook de uitvoering van het beleid vertragen en/of hinderen. De organisatie doet zijn uiterste best om zoveel mogelijk wel te realiseren, gebruikmakend van de beschikbare middelen. Het gaat hierbij om continuïteit van de dienstverlening en het verwezenlijken van de afgesproken ambities. Het is daarom nog te vroeg om hiervoor beleidsmatige afwijkingen op te nemen. Wel zien we dat er vertragingen ontstaan op het gebied van beleidsvernieuwing.

De dekking voor dit voorstel en de reeds genomen crisismaatregelen wordt mede mogelijk gemaakt door de steunpakketten van het Rijk, inmiddels is eind maart reeds een vierde steun- en herstelpakket beschikbaar gesteld en de bij de jaarstukken 2019 gevormde reserve Corona.

Leeswijzer

De verantwoording valt in drie delen uiteen, namelijk:

- In hoofdstuk 1 worden de beleidsmatige afwijkingen per programma gepresenteerd;
- Hoofdstuk 2 bevat een overzicht van de verwachte financiële afwijkingen over het huidige begrotingsjaar, waarbij naast de afwijkingen per programma ook de belangrijkste afwijkingen van het overzicht algemene dekkingsmiddelen aan bod komen. Tevens besteden wij aandacht aan de realisatie van de in de begroting voorgestelde bezuinigingsmaatregelen. Tussen de programma's treft u ook een aantal budgetverschuivingen aan, die financieel neutraal uitwerken;
- In hoofdstuk 3 geven we inzicht in de ontwikkelingen in de bedrijfsvoering;
- In hoofdstuk 4 wordt een toelichting gegeven op de belangrijkste ontwikkelingen in de financiële positie van de gemeente.

Sinds de voorjaarsnota 2019 besteden we in de tussentijdse rapportages apart aandacht aan de financiële positie. Zo ook in deze voorjaarsnota. Met de begroting, de najaarsnota en de jaarstukken zijn er daarmee vier momenten waarbij we een prognose of toelichting geven op de ontwikkeling van de financiële positie van onze gemeente. Onderdelen daarvan kunnen zijn: de stand van de reserves, de post onvoorzien en de leningenportefeuille. Ook zitten er in deze Voorjaarsnota kredietaanvragen.

Gezien het karakter van de voor- en najaarsnota, namelijk een afwijkingenrapportage, wordt met name aandacht gegeven aan relevante veranderingen in de financiële positie als gevolg van genomen besluiten en andere afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Resultaat voorjaarsnota

Wanneer er zich dit jaar geen aanvullende financiële ontwikkelingen voordoen, verwachten wij over het jaar 2021 een negatief saldo van € 13.126 .

	Primitieve begroting 2021	Voorjaarsnota 2021
Totaal programma's	57.865.080	57.535.158
Totaal algemene dekkingsmiddelen	-57.483.912	-57.655.196
Resultaat voor bestemming	381.168	-120.038
Onttrekking aan reserves	-409.802	-807.802
Toevoeging aan reserves	23.165	940.966
Resultaat na bestemming	-5.469	13.126

(baten en voordelen worden met een "min" teken gepresenteerd)

Het verwachte resultaat van de voorjaarsnota wijkt in negatieve zin € 18.595 af van het saldo van de primitieve begroting. De positieve afwijkingen betreffen met name de voorgestelde aanpassing van de regionale risicodeling betreffende de gebundelde uitkeringsbudgetten van de RDWI en de Corona steunpakketten in de algemene uitkering. Nadelen zien we o.a. bij de advieskosten voor de planschadeverzoeken Bilthoven Noord, de organisatie van de verkiezingen en de afvalinzameling.

Een nadere analyse van de afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijziging treft u aan in hoofdstuk 2.

1. Beleidsmatige Afwijkingen

Burger, Bestuur en Ondersteuning

Geen beleidsmatige afwijkingen.

Veiligheid

Geen beleidsmatige afwijkingen.

Verkeer Vervoer en Waterstaat

Geen beleidsmatige afwijkingen.

Economie

Geen beleidsmatige afwijkingen.

Onderwijs

Geen beleidsmatige afwijkingen.

Sport, Cultuur en Recreatie

Geen beleidsmatige afwijkingen.

Sociaal Domein

Inkomensregeling

Het economisch steun- en herstelpakket is per 1 maart 2021 uitgebreid met de Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK). De TONK is bedoeld voor huishoudens die als gevolg van het coronavirus te maken hebben met een onvoorzienbare en onvermijdelijke terugval in hun inkomen. Zij kunnen met terugwerkende kracht vanaf 1 januari tot en met juni 2021 een beroep doen op de regeling.

De RDWI voert deze regeling uit voor onze gemeente. Hiervoor zijn beleidsregels en voorwaarden vastgesteld.

Participatie en Inburgering

Inburgering

De verwachte datum van invoering van de nieuwe Wet Inburgering is verplaatst naar 1 januari 2022. Dit jaar blijft in het teken staan van de voorbereidingen op deze nieuwe wet.

Maatwerkdienstverlening 18-

Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO)

Om te zorgen voor een goed zorglandschap spreken gemeenten collectief af waar de samenwerking binnen regio's en tussen regio's minimaal aan moet voldoen en wanneer er sprake is van kwalitatief goede samenwerking. Dit gebeurt met behulp van een Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO). De NvO geeft duidelijkheid over wat er in ieder geval regionaal en bovenregionaal tussen regio's afgesproken wordt.

In de regio Zuidoost Utrecht werken we in de eerste helft van 2021 de Norm voor Opdrachtgeverschap voor onze regio uit met daarin zowel een beleidsinhoudelijke component als een governance component.

Volksgezondheid en Milieu

Geen beleidsmatige afwijkingen.

Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing

Geen beleidsmatige afwijkingen.

Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen, Overhead, Vennootschapsbelasting en Onvoorzien

Geen beleidsmatige afwijkingen.

2. Financiële afwijkingen

2.1. Financieel overzicht per programma

PROGRAMMA	Primitieve begroting	Voorjaars nota 2021	Vershil
Burger, Bestuur en Ondersteuning	3.747.695	3.310.128	-437.567
Veiligheid	4.034.313	3.966.933	-67.380
Verkeer, vervoer en waterstaat	3.629.965	3.701.345	71.380
Economie	210.936	116.516	-94.420
Onderwijs	3.994.162	3.873.387	-120.775
Sport, cultuur en recreatie	7.353.664	7.567.847	214.183
Sociaal Domein	30.373.638	30.026.669	-346.969
Volksgesondheid en Milieu	2.092.545	2.147.749	55.204
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	2.428.162	2.824.584	396.422
Algemene Dekkingsmiddelen, Overhead, Vennootschapsbelasting en Onvoorzien	-57.483.912	-57.655.196	-171.284
Resultaat voor bestemming	381.168	-120.038	-501.206
Onttrekking reserves	-409.802	-807.802	-398.000
Storting reserves	23.165	940.966	917.801
Resultaat na bestemming	-5.469	13.126	18.595

(baten en voordelen worden met een "min" teken gepresenteerd)

2.2. Budgetverschuivingen

In de voorjaarsnota 2021 zijn voor salarissen en beheer gemeentelijke gebouwen wijzigingen doorgevoerd die voor de totale begroting budgettair neutraal zijn. Deze wijzigingen die (bijna) alle programma's raken worden hier toegelicht en niet bij de individuele programma's.

Herijking Salarisbegroting

In de begroting 2021 zijn de totale salarislasten volgens een verdeelsleutel over de diverse programma's verdeeld. Ook de realisatie werd tot op heden volgens de deze sleutel verdeeld. Onderbezetting op een formatieplaats leidde daarmee niet direct tot lagere lasten op het betreffende programma.

Met de invoering van eHRM kunnen we op persoonsniveau de salarislasten toewijzen aan het programma waar de betreffende persoon werkzaam voor is. We hebben voor alle formatieplaatsen opnieuw bezien of de toewijzing van de salarislasten juist is naar de aard van de werkzaamheden, om tot een betere verantwoording te komen over de inzet van de middelen en om te voldoen aan de eisen van het BBV.

Dit heeft geleid tot een herijking van de salarisbegroting waarbij de totale lasten gelijk blijven maar de verdeling over de programma's is veranderd. Deze wijziging heeft geen invloed op de inzet van medewerkers en de taken waar zij aan werken.

De grootste verschuiving betreft salarislasten van 'Burger, Bestuur en Ondersteuning' naar 'Algemene Dekkingsmiddelen, Overhead, Vennootschapsbelasting en Onvoorzien'. Dit komt doordat er kosten werden geboekt op de programma's die op grond van de aard van de werkzaamheden toegewezen dienden te worden aan het programma 'Algemene Dekkingsmiddelen, Overhead, Vennootschapsbelasting en Onvoorzien'. Dit betreft ondersteuning bestuurlijke samenwerking en ondersteuning van de adviescommissie bezwaarschriften.

Beheer Gemeentelijke Gebouwen

Sinds 2020 worden alle gemeentelijke gebouwen afzonderlijk geadmistreerd. Dit om te komen tot een betere beheersing van de kosten en verantwoording onder het juiste taakveld. De begroting is hierop aangepast, met als gevolg financiële verschuivingen over de verschillende programma's.

2.3. Toelichting op de afwijkingen per programma

Onderstaande tabel toont de totale afwijking per programma (kolom verschil) zoals vermeld in paragraaf 2.1. In de kolommen 'Salarislasten' en 'Gebouwen' worden de effecten van bovenvermelde budgetverschuivingen per programma weergegeven. De laatste kolom geeft de resterende afwijkingen per programma weer. Deze worden in de deze paragraaf besproken.

PROGRAMMA	Verschil	Salaris lasten	Gebouwen	Resterende afwijkingen
Burger, Bestuur en Ondersteuning	-437.567	-366.738	-236.829	166.000
Veiligheid	-67.380	-43.080	23.700	-48.000
Verkeer, vervoer en waterstaat	71.380	71.380	0	0
Economie	-94.420	-94.420	0	0
Onderwijs	-120.775	-47.591	26.816	-100.000
Sport, cultuur en recreatie	214.183	144.654	59.529	10.000
Sociaal Domein	-346.969	-175.134	-12.835	-159.000
Volksgesondheid en Milieu	55.204	-78.588	11.792	122.000
Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing	396.422	93.862	86.754	215.806
Algemene Dekkingsmiddelen, Overhead, Vennootschapsbelasting en Onvoorzien	-171.284	495.655	41.073	-708.012
Totaal	-501.206	0	0	-501.206

(baten en voordelen worden met een "min" teken gepresenteerd)

Burger, Bestuur en Ondersteuning

Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo	I/S
Gemeenteraad en Griffie	6.000	0	6.000	S
Verkiezingen	160.000	0	160.000	I
Vastgoedbeheer Gemeente-Eigendommen (Grond)	20.000	0	0	I
Vastgoedbeheer Gemeente-Eigendommen (Grond)	0	20.000	0	I
Totaal	186.000	20.000	166.000	

Gemeenteraad en Griffie

Op 18 februari 2021 heeft de raad ingestemd met een uitbreiding op de Griffie waarbij de budgettaire gevolgen grotendeels worden opgevangen binnen het budget van de raad. Er resteert een structurele last van € 6.000.

Verkiezingen

Voor de organisatie van de verkiezingen was € 70.000 begroot. Vanwege de Corona-maatregelen en het briefstemmen zijn de kosten hoger. We hebben de werkelijke kosten nog niet geheel in beeld maar we verwachten dat deze ca. € 230.000 zullen bedragen. In dit bedrag zit ook de inzet van een externe project manager. Dit was nodig wegens ziekte van eigen personeel en omdat de verkiezingen meer voorbereidingstijd vroegen dan normaal.

We stellen voor het totale tekort van € 160.000 te dekken vanuit de reserve Corona. Het rijk heeft in de algemene uitkering via de Corona steunmaatregelen € 132.000 extra beschikbaar voor de organisatie van de verkiezingen. Dit dekt de extra kosten grotendeels maar niet geheel.

Vastgoedbeheer Gemeente-Eigendommen (Grond)

Er bestaat een wettelijke verplichting om privaatrechtelijk te handhaven tegen illegaal grondgebruik en grondbezit. Daarvoor is het nodig om een inventarisatie uit te voeren op illegaal grondgebruik. In de bestaande formatie bij het team Grondzaken en Vastgoed is capaciteit thans onvoldoende aanwezig. Daarom willen we deze opdracht uitbesteden aan een extern bureau. De kosten hiervan bedragen € 20.000.

Er zijn er ook een aantal stukken snippergroen aan inwoners verkocht. Dit levert een voordeel op van € 20.000.

Veiligheid

Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo	I/S
Veiligheidsregio Utrecht	-48.000	0	-48.000	I
Totaal	-48.000	0	-48.000	

Veiligheidsregio Utrecht

Op basis van de geactualiseerde begroting 2021 van de VRU is de gemeentelijk bijdrage voor gemeente De Bilt gedaald met € 48.000.

Verkeer, Vervoer en Waterstaat

Geen financiële afwijkingen.

Economie

Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo	I/S
Markten	9.000	9.000	0	I
Totaal	9.000	9.000	0	

Markten

Gebleken is dat het budget voor elektriciteit, op basis van nieuwe inzichten, verhoogd dient te worden met € 9.000. Hier staan hogere precario inkomsten van € 9.000 tegenover.

Onderwijs

Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo	I/S
Onderwijshuisvesting	105.000	105.000	0	S
Onderwijshuisvesting	0	80.000	-80.000	I
Bijzonder basisonderwijs	-20.000	0	-20.000	I
Totaal	85.000	185.000	-100.000	

Onderwijshuisvesting

In de begroting waren de lasten van het lichtruim gesaldeerd met de baten. Dit is niet conform de richtlijnen van het BBV. Dit willen we hierbij corrigeren door zowel de lasten als de baten te laten stijgen met € 105.000.

Aanvullend is er een voordeel in de baten door de tijdelijke verhuur. Dit betreft o.a. de verhuur van de leegstaande vleugel van het Lichtruim aan de Berg en Boschschool.

Bijzonder basisonderwijs

Het voordeel wordt veroorzaakt door lagere kosten gebruik gymzalen.

Sport, Cultuur en Recreatie

Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo	I/S
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	10.000	0	10.000	I
Totaal	10.000	0	10.000	

Openbaar groen en (openlucht) recreatie

In verband met de mogelijke vestiging van Golf Centrum Utrecht (GCU BV) op Bilts grondgebied en de daarbij benodigde externe juridische ondersteuning wordt een overschrijding van het budget verwacht met € 10.000.

Sociaal Domein

Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo	I/S
Centrum Jeugd en Gezin	75.000	0	75.000	I
Geëscaleerde Zorg 18-	66.000	0	66.000	I
Beschermd wonen en maatschappelijke opvang	28.000	28.000	0	I
Risicodeling RDWI		300.000	-300.000	I
Totaal	169.000	328.000	-159.000	

Centrum Jeugd en Gezin

In januari 2021 heeft het CJG van MENS De Bilt de gemeente geïnformeerd over toenemende wachttijden en wachtlijsten voor ouders en jeugdigen die zich met een hulpvraag melden bij het CJG. Deels gaat het hierbij om gezinnen met een zorgmelding. De gemeente heeft daarop verzocht aan MENS de Bilt om de wachtlijstproblematiek te analyseren en te komen met een plan van aanpak. Op basis van dit plan van aanpak is incidenteel € 75.000 toegekend voor het inzetten van extra capaciteit bij het CJG voor het wegwerken van de wachtlijsten. We stellen voor om deze kosten te dekken vanuit de reserve Corona.

Geëscaleerde Zorg 18-

Aan Samen Veilig Midden Nederland is een voorlopig subsidie toegekend voor de uitvoering van taken op het gebied van jeugdbescherming, jeugdreclassering en Veilig Thuis. De subsidie is hoger dan geraamd in onze begroting en leidt naar verwachting tot overschrijding van € 66.000.

De kostenstijging is het gevolg van loon- en prijsontwikkelingen evenals een te verwachten stijging van het volume als gevolg van de coronapandemie en de aangescherpte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

Beschermd wonen en maatschappelijke opvang

Pilotproject "Welkom in de Bilt"

Vanaf het 2^e kwartaal start het pilotproject "Welkom in de Bilt". De pilot is een samenwerking tussen WVT en Kwintes. Inspelend op de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis is deze pilot bedoeld om cliënten een veilige woonomgeving in de wijk te bieden. De geschatte kosten bedragen € 28.000 en de gemeente ontvangt dit bedrag vanuit de transformatiegelden beschermd wonen U16.

Risicodeling RDWI

Wij verwachten dat de voorgestelde aanpassing van de regionale risicodeling betreffende de gebundelde uitkeringsbudgetten, op basis van de begroting 2021 van de RDWI, tot een positief saldo van € 300.000 gaat leiden.

Volksgezondheid en Milieu

Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo	I/S
Afvalinzameling	122.000	0	122.000	I
Totaal	122.000	0	122.000	

Afvalinzameling

Vanwege de maatregelen in verband met COVID-19 (langdurige lockdown, avondklok, scholensluitingen en thuiswerken) blijft het afvalaanbod van huishoudens incl. het aanbod van grof vuil hoog, waardoor we meerkosten van onze afvalinzamelaar (ca. € 72.000) en van onze eigen milieustraat (€ 50.000) verwachten.

We stellen voor deze extra kosten te dekken vanuit de reserve Corona.

Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing

Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo	I/S
Advisering Planschade	160.000	0	160.000	I
Instrumentarium Ambachtstraat	30.000	0	30.000	I
Woonruimte zaken	25.806	0	25.806	S
Totaal	215.806	0	215.806	

Advisering Planschade

Om de in 2020 ingediende planschadeverzoeken Bilthoven Noord te beoordelen zijn we wettelijk verplicht een onafhankelijk adviesbureau in te zetten. De kosten daarvoor bedragen na aanbesteding € 150.000 (inclusief eventueel bezwaar en beroep). Voor de aanbestedingsprocedure was extern juridisch advies nodig van € 10.000. Of daadwerkelijk sprake is van planschade en hoe hoog dit bedrag dan is, weten we pas als het onafhankelijk onderzoek is afgerond.

Instrumentarium Ambachtstraat

Om inzicht te krijgen in alle mogelijkheden en instrumenten om vorm te geven aan de toekomst van het bedrijventerrein Ambachtstraat is externe capaciteit en expertise nodig. De kosten daarvan worden ingeschat op € 30.000.

Woonruimte zaken

In 2020 zijn eerder verstrekte startersleningen overgebracht naar de balans conform voorschriften BBV. Dit levert voor 2020 een éénmalig voordeel op van € 148.000. De aflossingen zullen echter de komende jaren ook via deze balanspost verlopen wat in de exploitatie een nadeel oplevert van € 25.806.

Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen, Overhead, Vennootschapsbelasting en Onvoorzien

Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo	I/S
Algemene uitkering	0	941.012	-941.012	I
Archief – schimmel / lasten	93.450	0	93.450	I
Archief – schimmel / dekking	-93.450	0	-93.450	I
Archief – plan van aanpak	127.000	0	127.000	I
Toekomst gemeentelijke huisvesting	50.000	0	50.000	I
Bijdrage RID	56.000	0	56.000	I
Totaal	233.000	941.012	-708.012	

Algemene uitkering

In de begroting is de uitkering uit het gemeentefonds 2021 geraamd op een bedrag van € 55,1 miljoen. Deze raming is gebaseerd op de septembercirculaire 2020. Inmiddels moeten wij deze raming, op basis

van de decembercirculaire 2020 en de tussentijdse aankondiging van de middelen voor de vierde tranche corona middelen, bijstellen naar € 56,0 miljoen. Over de verschillen op basis van de septembercirculaire bent u via een brief (d.d. 13-10-2020) reeds geïnformeerd. De verschillen, die vrijwel volledig worden veroorzaakt door incidentele coronamiddelen, worden onder de tabel toegelicht.

Ontwikkeling algemene uitkering	2021
Septembercirculaire 2020 (begroting 2021)	55.071.307
Mutaties IU/DU/SU	23.212
3 ^e tranche corona middelen	411.816
4 ^e tranche corona middelen	465.889
Decembercirculaire 2020 (inclusief 4^e tranche)	55.972.223

De algemene uitkering voor 2021 stijgt met € 900.917. Voorgesteld wordt om de extra corona middelen van in totaal € 878.705 (3^e en 4^e tranche) aan de reserve Corona toe te voegen. Het restant komt ten gunste van de exploitatie.

Naast de mutatie van de algemene uitkering 2021 wordt in 2021 over het jaar 2020 € 40.096 toegevoegd voor 'Perspectief Jeugd en Jongeren'. We stellen voor om ook deze middelen toe te voegen aan de reserve Corona.

Archief – schimmel / onvoorzien

In twee archiefblokken van het historisch archief Westbroek is schimmelvorming geconstateerd. Om verdere aantasting te voorkomen hebben wij een gespecialiseerd bedrijf opdracht gegeven dit historisch archief te herstellen. We stellen voor om de kosten van € 93.450 te dekken uit de post onvoorzien.

Archief – plan van aanpak

Voor het archiefbeheer is gemeente De Bilt aangesloten bij het Regionaal Historisch Centrum Vecht en Venen. Het toezicht op het informatiebeheer wordt uitgeoefend door het RHCVV en het interbestuurlijk toezicht van de provincie Utrecht. Begin 2020 heeft het interbestuurlijk toezicht van de provincie geoordeeld dat het archief en informatiebeheer van de gemeente niet adequaat is. Wij hebben hiertoe vorig jaar stappen gezet in de planvorming en zullen deze plannen dit jaar verwezenlijken. Onlangs heeft het interbestuurlijk toezicht van de provincie uw raad geïnformeerd, ook dit jaar ons informatiebeheer versterkt te monitoren. Om een adequaat structureel informatiebeheer op te zetten en te borgen is een budget van € 172.000 noodzakelijk. Van het budget dat in 2020 beschikbaar is gesteld is nog ca. € 45.000 beschikbaar. Hiervoor doen we bij de jaarrekening een voorstel tot budgetoverheveling. Voor het overige is extra budget nodig.

Toekomst gemeentelijke huisvesting

Het gemeentehuis werd vóór de coronacrisis al onderbenut, en wordt daarom deels gebruikt door derden. Door de nieuwe manier van werken als gevolg van de coronacrisis is de bezettingsgraad nog verder gedaald. Daarnaast is in het coalitieakkoord opgenomen dat de gemeentelijke huisvesting wordt heroverwogen, inclusief Jagtlust. Hierbij kan gedacht worden aan een lager aantal benodigde m², de locatie en de verduurzaming van de huisvesting ter besparing van energiekosten. Zoals ook in de 'Aanvulling op de begroting 2021' is gemeld zal eerst gestart worden met een verkennend onderzoek. Om deze scenario verkenning te kunnen starten is extra budget benodigd van € 50.000.

Bijdrage RID

Eind oktober hebben we de najaarsnota van de RID ontvangen. Hier is voor 2021 een nadeel opgenomen van € 41.000. De oorzaak zit in extra ondersteuning van de medewerkers als gevolg van het veelvuldig en langdurig thuiswerken. Het restant ad € 15.000 komt met name doordat er bij de begroting geen rekening gehouden was met de kostprijsverhogende BTW (dat deel van de BTW die de gemeente niet kan terugvorderen bij de belastingdienst of via het BCF). Daarom is een verhoging van het budget nodig.

We stellen voor het effect van de najaarsnota RID ad € 41.000 te dekken vanuit de reserve Corona.

2.4. Mutaties reserves

Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo	I/S
Reserve corona	917.801	398.000	519.801	I
Totaal	917.801	398.000	519.801	

Via de decembercirculaire 2020 en de aankondiging van de vierde tranche coronamiddelen zijn er middelen aan de algemene uitkering toegevoegd. Wij stellen voor om deze € 917.801 voor nu toe te voegen aan de reserve corona.

In deze voorjaarsnota worden voor een aantal crisismaatregelen voorgesteld om deze te dekken uit de reserve Corona. Dit betreft een totaalbedrag van € 398.000. In onderstaande tabel staan deze posten weergegeven.

Onderwerp	Bedrag
Verkiezingen	160.000
Centrum Jeugd en Gezin	75.000
Afvalinzameling	122.000
Bijdrage RID	41.000
Totaal	398.000

2.5. Maatregelen

In de begrotingen van de jaren 2019 t/m 2021 zijn er diverse maatregelen opgenomen om te komen tot een structureel sluitend meerjarenperspectief. In deze paragraaf melden we de posten waar we afwijkingen verwachten ten opzichte van het ingerekende bedrag 2021. Niet vermelde maatregelen zijn gerealiseerd of worden gerealiseerd waarbij we geen afwijkingen verwachten. Bij de kadernota volgt opnieuw het totaal overzicht van maatregelen.

Maatschappelijke businesscase buitendienst

De taakstelling voor deze post is € 300.000 vanaf 2022. Om dit echter te realiseren zijn er, naast de eerder opgenomen € 40.000 in 2021, ook nog enkele aanpassingen benodigd. Dit betreffen aanpassingen aan het werfgebouw welke worden gecombineerd met de vervangingsnoodzaak van het ontvangstgebouw van de milieustraat. Zie hiervoor ook 2.7 Kredietaanvragen.

Toeristenbelasting

In totaal is er een extra bedrag van jaarlijks € 40.000 opgenomen door verhoging van de toeristenbelasting. Deze verhoging is weliswaar reeds in de tarieven opgenomen maar als gevolg van corona is de kans aannemelijk dat dit voor 2021 nog niet tot hogere opbrengsten zal leiden.

Sociaal Domein

Voor het sociaal domein is een olopende taakstelling ingerekend (2021 € 700.000). Bij de aanvulling op de begroting is nadere invulling gegeven op welke wijze dit gerealiseerd gaat worden. Dit betreft door het inzetten van de volgende wijzigingen:

Diagnostisch team	250.000
Was- en strijkservice	60.000 - 110.000
Preventie	70.000
Hulp bij het huishouden	255.000 - 400.000
Mantelzorgwaardering	40.000

De diverse (beleids)wijzigingen zijn hiervoor inmiddels ingezet. In welke mate dit voor 2021 ook daadwerkelijk tot de gewenste bezuiniging zal leiden is lastig te zeggen. Zo wordt er in huishoudelijke hulp, conform voorgestelde maatregel, gewerkt met minder uren maar zijn de tarieven gestegen. Daarnaast is de maatregel was- en strijkservice vertraagd. Door Corona waren er geen aannemers die de voorzieningen (water en Electra voor wasmachines en drogers) konden aanleggen. Voor 2021 is voornamelijk de verwachting dat de totale kosten binnen de begroting blijven.

2.6. Risico's

Naast bovengenoemde financiële afwijkingen voorzien wij ook enkele risico's die voor het jaar 2021 nog tot extra kosten kunnen leiden.

Cluster Burger, Bestuur en Organisatie

- Het ziekteverzuim is hoog (zie ook H3: Bedrijfsvoering). Dit legt extra druk op de organisatie. Om de werkzaamheden te kunnen blijven uitvoeren en de medewerkers niet nog meer te belasten worden er tijdelijke krachten ingehuurd. Ook zien we een hoog verloop van personeel en krapte op de arbeidsmarkt. Hierdoor moeten we extra inspanningen verrichten om nieuw personeel te werven. Dit kan leiden tot een overschrijding van de bedrijfsvoering budgetten. In het hoofdstuk bedrijfsvoering staan acties vermeld om ziekteverzuim tegen te gaan, dat hopelijk ook leidt tot een lager personeelsverloop.

Cluster Fysiek Domein

- In zowel Bilthoven Noord als Maartensdijk is er sprake van ingediende planschades. Er wordt bekeken in welke mate deze gegrond zijn of welke andere alternatieven er nog mogelijk zijn (i.g.v. Maartensdijk).

Cluster Sociaal Domein

- De afgelopen jaren zijn er landelijk diverse arresten en uitspraken geweest omtrent de verwerking van BTW bij onderwijsgebouwen. Als gevolg hiervan heeft de belastingdienst vragen gesteld over de wijze van BTW verwerking en overdracht van basisschool de Nijepoort. Dit kan in 2021 leiden tot een navordering.
- Als gevolg van corona zien we een daling in de uitgaven voor het sociaal domein. Voornamelijk is ook de verwachting dat dit in 2021 het geval is. Echter is de verwachting dat zodra de pandemie voorbij is, dit zal leiden tot een extra golf van aanvragen en zorgverzoeken (boeggolf).

2.7. Kredietaanvragen

Onderwerp	Krediet
Aanpassing beheergebouw gemeentewerf/milieustraat	286.900
Verhoging krediet verduurzaming gemeentelijk vastgoed	15.000
Totaal	301.900

Aanpassing beheergebouw gemeentewerf/milieustraat

Naar aanleiding van een toekomstonderzoek heeft het college in november 2020 besloten om de werkorganisatie van de buitendienst aan te passen zodat de eigen dienst effectiever en efficiënter werkt (zie ook paragraaf 2.5 Maatregelen bij 'Maatschappelijke businesscase buitendienst'). Bij de nadere uitwerking komt naar voren dat aanpassing van het beheergebouw gewenst is:

- Binnen het gebouw willen we meer (gescheiden) werkplekken maken voor medewerkers van de buitendienst zodat alle medewerkers dit gebouw als uitvalsbasis hebben.
- Verder is vervanging van het ontvangstgebouw van de milieustraat aan de orde, deze brengen we ook onder in het beheergebouw.

We beogen een functionele verbouwing. Deze investering is geraamd op € 250.000 en zal in 25 jaar worden afgeschreven. De jaarlijkse kosten bedragen € 10.000 vanaf 2022.

Daarnaast is vervanging van de papier-perscontainer op de milieustraat nodig. Daarbij kiezen we voor een grotere container waardoor veel transportritten worden uitgespaard. De investering voor deze perscontainer bedraagt € 36.900 en wordt in 15 jaar afgeschreven. De jaarlijkse kosten bedragen € 2.460 vanaf 2022.

Beide investeringen zullen we doorberekenen in de afvalstoffenheffing 2022 die daarmee ca. € 1 stijgt.

Verhoging krediet verduurzaming gemeentelijk vastgoed

Bij de 'aanvulling op de begroting 2021' heeft uw raad het eerder opgenomen revolving fund duurzaamheid omgezet in een jaarlijks krediet van € 100.000 voor verduurzaming gemeentelijk vastgoed. Dit krediet wordt in 2021 ingezet voor zonnepanelen en ledverlichting voor de brandweerpost Bilthoven. Bij nadere uitwerking hebben wij geconstateerd dat wanneer we het dak van de brandweerpost optimaal willen benutten voor zonnepanelen, de totale investering €115.000 bedraagt. De dekking van de kapitaallasten, die voorvloeien uit dit krediet (inclusief de verhoging € 15.000), kan worden gevonden in de besparing op de energielasten, zodat het totale effect budgettair neutraal is.

3. Bedrijfsvoering

Personeel en organisatie

Formatie en Bezetting

Onderstaand overzicht geeft de begrote formatie, de actuele formatie en de actuele bezetting weer op 31 maart 2021.

	Begroting 2021	Formatie 31-03-2021	Bezetting 31-03-2021
Ambtelijke Organisatie	213,34	212,85	175,58
Bestuur en Griffie	6,88	7,18	7,18
Totaal Organisatie	220,22	220,03	182,76

Verzuim

Het cumulatieve verzuimpercentage van 2021 is t/m maart 10,46 %, met een gemiddelde meldingsfrequentie van 0,61 en een gemiddelde verzuimduur van 7,9 dagen.

Medewerkers ontvangen adequate begeleiding bij hun re-integratie. Daarnaast wordt extra inzet gepleegd om aandacht te geven aan vitaliteit en het voorkomen van verzuim binnen de organisatie. De volgende acties zijn ondernomen:

- Het contract voor inzet van de bedrijfsarts van arbodienst Zorg van de Zaak is opgehoogd, waardoor medewerkers sneller terecht kunnen en beoordeeld kunnen worden door de arts. Ook is er nu meer ruimte om preventief op het spreekuur langs te komen.
- Er is een viertal preventiemedewerkers binnen de organisatie aangewezen. Zij zijn opgeleid om de werkgever te adviseren en ondersteunen te bieden op de thema's veiligheid en gezondheid.
- Twee stagiaires hebben de opdracht gekregen om vitaliteit beter op de kaart te zetten. Middels korte ludieke acties wordt aandacht gegeven aan vitaliteit van medewerkers. Denk hierbij aan een app Ommetje waarmee men gestimuleerd wordt elke dag 20 minuten te wandelen, met een wedstrijdelement.

Voor vervanging bij ziekte is geen budget geraamd. Deze kosten worden gedekt vanuit het formatiebudget; aantoonbaar corona-gerelateerd verzuim wordt apart geboekt en ten laste gebracht van coronamiddelen. Gezien het hoge ziekteverzuim is het risico reëel dat het formatiebudget in 2021 niet toereikend is voor de benodigde inhuur. Bij een positief rekeningresultaat over 2020 zullen we voorstellen om een extra financiële impuls te geven aan de bezetting, om herstel en duurzame inzetbaarheid te bevorderen.

De extra inzet op vitaliteit wordt betaald uit het beschikbare budget voor arbozaken.

Tijd en plaats onafhankelijk werken

De manier van werken is door Corona sterk veranderd. Veel medewerkers werken (volledig) vanuit huis. Het is te verwachten dat medewerkers ook in de toekomst deels vanuit huis blijven werken. De ICT-infrastructuur is hier door de RID op aangepast. Als werkgever voorzien wij momenteel niet in de apparatuur die de medewerkers nodig hebben om vanuit huis te kunnen werken, hiervoor gebruiken zij veelal privé apparatuur.

Vanuit het oogpunt van goed werkgeverschap en om de medewerkers beter te faciliteren gaan we alle medewerkers die voor hun werk niet zijn gebonden aan kantoor voorzien van ICT-apparatuur om tijd- en plaats onafhankelijk te kunnen werken. Dit betreft een laptop of iPad en een mobiele telefoon. Deze middelen worden uitgegeven via de RID, waar ook het beheer van deze middelen ligt.

De kosten die hiermee gemoeid gaan worden opgevangen binnen de bestaande begroting. Dit kan mede doordat er bestaande apparatuur (thin-clients, vaste telefoons) niet wordt vervangen.

4. Financiële positie

Inleiding

Sinds 2019 besteedt het college ook in de tussentijdse rapportages apart aandacht aan de financiële positie van de gemeente. Belangrijke onderdelen van deze positie zijn: de stand van de reserves, de post onvoorzien en de leningenportefeuille. Ook krediet- of projectaanpassingen kunnen grote invloed hebben op de gemeentelijke financiële positie. Wanneer voorziene ontwikkelingen effect hebben op vermelde kengetallen zullen deze worden vermeld.

Gezien het karakter van de voorjaars- en najaarsnota, namelijk een afwijkingenrapportage, wordt uitsluitend aandacht gegeven aan relevante veranderingen in de financiële positie als gevolg van genomen besluiten en/of andere ontwikkelingen.

Leningenportefeuille

Nog steeds geldt dat het afdekken van liquiditeitstekorten met kortlopende geldleningen goedkoper is dan met langlopende geldleningen. Daarbij wordt wel steeds de kasgeldlimiet in de gaten gehouden. Op dit moment is er, ondanks de voorgestelde nieuwe kredieten nog geen noodzaak om lang geld aan te trekken. Meer financiering met lang geld leidt tot hogere rentelasten.

Vorig jaar bij de voorjaarsnota spraken we de verwachting uit dat de coronacrisis vrijwel zeker een negatief effect zou hebben op de vermogenspositie van de gemeente. Door de ruimhartige compensatiepakketten van het Rijk is daar op dit moment echter nog geen sprake van.

Reservepositie

Op basis van de cijfers in deze voorjaarsnota zal de reservepositie verbeteren. Per saldo wordt er meer aan reserves toegevoegd dan onttrokken. Deze mutatie ten opzichte van de primitieve begroting wordt veroorzaakt doordat de middelen voor corona in een reserve worden gestort. Het voornemen is om deze middelen zo veel mogelijk te besteden, daarmee zal het effect op de reservepositie weer teniet worden gedaan.